

§ 9**Underlag för budget 2015 med inriktning 2016 och 2017 för socialnämnden**

Dnr 1.2-77/2014

Socialnämndens beslut

1. Socialnämnden hänvisar till förvaltningens förslag till underlag för budget 2015 med inriktning 2016 och 2017.
2. Socialnämnden överlämnar tjänsteutlåtandet till kommunstyrelsen.
3. Paragrafen justeras omedelbart.

Ärendet

Enligt kommunallagen ska kommunens budget innehålla en plan för ekonomin för en period av tre år, där budgetåret utgör periodens första år. Av nämndens underlag framgår vilka frågor och faktorer som har störst påverkan på verksamhetens utveckling och ekonomi under perioden. Planeringen utgår från Stockholms stads Vision 2030. Utgångspunkten är analyser av förändringar i omvärlden samt av den egna verksamheten med utgångspunkt från bland annat nämndens verksamhetsberättelse. Slutsatserna i underlagen ska användas som underlag i det kommande budgetarbetet.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 20 mars 2014.

Förslag till beslut

Tjänstgörande ordföranden Marie Ljungberg Schött m.fl. (M), tjänstgörande ersättaren Patrik Silverudd (FP), ledamoten Stina Bengtsson (C) och ledamoten Ewa Samuelsson (KD) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Ledamoten Mia Sundelin m.fl. (S) framlade ett annat förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Ledamoten Stefan Nilsson m.fl. (MP) framlade ytterligare ett annat förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Ledamoten Inger Stark (V) framlade ytterligare ett annat förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen till beslut mot varandra.

Nämnden beslutade utan omröstning enligt tjänstgörande ordföranden Marie Ljungberg Schött m.fl. (M), tjänstgörande ersättaren Patrik Silverudd (FP), ledamoten Stina Bengtsson (C) och ledamoten Ewa Samuelsson (KD) förslag till beslut.

Reservation

Ledamoten Mia Sundelin m.fl. (S) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag enligt följande.

1. Socialnämnden bifaller delvis förslaget till beslut.
2. Därutöver anförs följande.

Socialnämnden har under flera år haft en stram budgetram. Samtidigt har nya utmaningar och uppgifter kontinuerligt tillkommit. Om socialnämnden ska kunna möta de växande behoven på stöd och hjälp som kommer i kölvattnet av ökande klyftor, stigande arbetslöshet och minskade statliga ambitioner på välfärdens område, kommer en stegvis ökning av anslagen vara nödvändig.

Vi socialdemokrater anser att socialnämndens arbete bör präglas av en starkare inriktning mot målet att utjämna livschanser och motverka att människors framtidsutsikter dikteras av ett socialt arv vilket är ett verksamt sätt att på sikt minska segregationen och klyftorna i staden. Såväl befolkningsutvecklingen som övergången till vad vi kallar kunskapssamhället ger starka motiv för ökade insatser för att alla barn ska få en bra start i livet och förutsättningar att klara skolans utmaningar, först och främst för sin egen skull men också för att det finns ett starkt allmänintresse i detta.

Förebyggande insatser

Det är angeläget att åstadkomma en tyngdpunktsförskjutning från ingripanden när missförhållanden redan är ett faktum till förebyggande åtgärder och tidiga insatser för att förhindra att sociala problem uppstår eller förvärras. Individuella insatser för barn, unga, familjer, ensamstående och äldre ska alltid vara

anpassade efter brukarnas olika behov. Frånsett lagstyrd myndighetsutövning ska insatser ständigt konfronteras med frågan om medborgar- och brukarnytta. Sådant som inte adderar värde i detta perspektiv ska elimineras. Åtgärder ska grundas på evidensbaserad praktik och beprövad erfarenhet, resultaten följas upp avseende effekter både på kort och på lång sikt och kunskapsutvecklingen fortlöpande främjas genom bevakning av och samarbete med forskningsvärlden.

En jämställd, trygg och attraktiv arbetsgivare

Socialförvaltningen ska vara en attraktiv arbetsgivare som tillhandahåller hälsofrämjande arbetsmiljöer. Chefer ska sträva efter ett förtroendefullt samarbetsklimat med medarbetarna och deras organisationer. Intern rörlighet ska främjas med avseende både på medarbetarnas utvecklingsmöjligheter och på organisationens förutsättningar att flexibelt svara mot medborgarnas förändrade behov. Anställningsvillkoren ska vara trygga med anställningar tills vidare på heltid som norm. Undantag från denna norm måste ha saklig grund. Varje timanställd ska efter tre månader erbjudas samtal med respektive chef där en bedömning av medarbetarens fortsatta möjligheter utvärderas. Förvaltningen ska sträva efter att medarbetarna på samtliga nivåer i organisationen speglar befolkningssammansättningen i Stockholmssamhället beträffande kön och etnicitet. Arbetsplatser inom socialförvaltningen ska vara föredömen vad gäller jämställdhet, mångfald, HBTQ-kompetens och tillgänglighet, såväl internt som i det professionella mötet med brukare och medborgare.

Vi socialdemokrater ser med oro på utveckling beträffande arbetsmiljön inom socialtjänsten. Vi är dessutom övertygade om att den tilltagande ohälsan och arbetsbelastningen hos personalen går ut över brukarnas upplevelser såväl som deras säkerhet i kontakt med socialtjänsten.

Mot denna bakgrund anser vi att en tydlig handlingsplan för att förbättra arbetsvillkoren inom socialtjänsten i Stockholm måste upprättas och implementeras.

Missbruk

Under de sista åren har antalet narkotikarelaterade dödsfall ökat i Sverige och Stockholms län står för hela den samlade ökningen. Denna utveckling måste brytas och arbetet för att minska missbruket och dess skadeverkningar bör intensifieras. Missbrukets utbredning och former ska återkommande kartläggas

för att säkerställa träffsäkerheten i insatserna. Förebyggande arbete är av avgörande betydelse.

Kvinnojurer, projekt och långsiktighet

Vi anser att det finansieringssystem som idag omfattar kvinnofridsområdet bör ses över och eventuellt särskiljas från de vanliga föreningsbidragen och istället skapa möjlighet att bevilja medel på exempelvis treårsperioder. Utöver detta behövs en modell som garanterar stöd till en bra skol- och förskoleverksamhet för barn som lever under skydd.

Kvinnor som lever gömda i Sverige som papperslösa är en grupp, som i större utsträckning än andra, utsätts för våld, sexuella övergrepp och misshandel. Förövare utnyttjar det faktum att dessa kvinnor saknar rättigheter i samhället och oftast inte vågar anmäla till polisen. Den enda rimliga hållningen i denna fråga är för oss att också erbjuda papperslösa kvinnor det stöd och hjälp de har behov utav på stadens egna kvinnojurer alternativt kompensera de ideella jourerna som väljer att ta emot papperslösa. Utöver att det är anständigt så anser vi också det vara vår skyldighet enligt internationella konventioner.

Socialnämnden bör också genomföra en genomlysning av de projekt med arbetsmetoder som visat sig vara lyckade och minska projektformsfinansiering till förmån för att permanenta verksamheter med bra resultat. Vidare är det angeläget att arbetet mot en långsiktig lösning för arbetet mot hemlöshet bland EU-medborgare intensifieras.

Reservation

Ledamoten Stefan Nilsson m.fl. (MP) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag enligt följande.

1. Socialnämnden hänvisar i huvudsak till förvaltningens förslag till underlag för budget 2015 med inriktning 2016 och 2017.
2. Socialnämnden beslutar att också säga följande.

Vi välkomnar ambitionen att lägga ett ökat fokus på preventivt arbete för att motverka våld i nära relationer. Att angripa våldets kärna är en stor utmaning. Det behövs då också förstärkningar av budgeten, eftersom det inte heller går att prioritera ner allt det arbete som också behövs för att stötta personer som utsätts för våld.

Detta gäller för fler områden – drog- och brottsförebyggande arbete, stöd till personer i missbruk eller hemlöshet med flera. De goda ambitionerna kräver utökade resurser, vilket också kommer att ges av en ny styrande majoritet där Miljöpartiet ingår efter valet.

När det gäller hemlöshetsstrategin vill Miljöpartiet se mer konkreta mål och delmål, och inte minst en nollvision för vräkningar av barnfamiljer.

Det är viktigt att inte ambitionerna sänks när det gäller insatser för personer med funktionsnedsättning. LSS är tydlig och ger rätt till insatser för att kunna leva ett liv som andra. Allt oftare kommer rapporter om att insatser dras in eller inte beviljas för sådant som tidigare varit självklart. De nya riktlinjerna för bedömningar ska inte användas som ett sätt att spara in på insatser.

Individ- och familjeomsorgen i stadsdelarna, som socialnämnden har ett samordningsansvar för, har allvarliga problem efter stora nedskärningar under åren 2007-2012, samtidigt som antalet barnavårdsanmälningar har ökat stort. Att socialtjänsten inte klarar sitt uppdrag i flera stadsdelar framgår också av socialtjänstinspektörernas granskning tidigare i år. Barnperspektivet beaktas ofta inte, hälften av alla anmälningar leder inte till utredningar på grund av att personalen inte hinner med och personalomsättningen är hög. En upprustning av socialtjänstens arbete är nödvändig och rejäla resurser måste skjutas till, för att socialtjänsten ska kunna utföra sitt uppdrag.

Reservation

Ledamoten Inger Stark (V) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag enligt följande.

1. Socialnämnden bifaller delvis förvaltningens förslag till underlag för budget 2015 med inriktning 2016 och 2017.
2. Socialnämnden överlämnar tjänsteutlåtandet till kommunstyrelsen.
3. Socialnämnden justerar paragrafen omedelbart.
4. Därutöver anför vi följande.

Socialförvaltningen har under flera år haft kraftiga besparingar i sina verksamheter. Detta har fått till följd att socialförvaltningens verksamhet är oerhört slimmad. Det gör det svårt att leva upp till de krav som den nya socialtjänstlagen ställer. I förvaltningens sammanfattning av ärendet tas flera viktiga frågor upp. Vänsterpartiet instämmer helt i att dessa frågor särskilt behöver lyftas fram under planperioden. Dessutom menar vi att arbetet emot hemlöshet fortsatt måste prioriteras. Vänsterpartiet har tagit fram en 5-årsplan som vi menar ska ingå i den strategi som nämnden har tagit fram.

Staden har stor brist på lägenheter, både omsorgsboenden och billiga hyresrätter. Utbyggnaden av omsorgslägenheter är ett sorgligt kapitel. År efter år byggs det för lite. I ärendet skriver förvaltningen att stadens socialtjänst har ett särskilt ansvar för bostadsfrågor för de grupper som är i behov av stöd från socialtjänsten. Vi instämmer helt och menar att socialnämnden måste ta fram en ordentlig plan för hur man ska säkerställa att man kan leva upp till detta. Dessutom måste en samordnare tillsättas.

Det är inte bara omsorgslägenheter som måste byggas. Billiga hyresrätter är ett måste för alla som behöver försöks- och träningslägenheter och våldsutsatta kvinnor som behöver slussas vidare till ett tryggt boende.

Arbetet mot våld i nära relationer ska ske inom den ordinarie verksamheten, inte i projektförhållanden. För att det ska vara möjligt krävs att våld i nära relationer blir får ett eget anslag inom individ och familj. Annars måste resurser tas från andra viktiga områden.

I tjänsteutlåtandet om Barn och ungdom står många vackra ord. Målsättningarna är det inget fel på, vad som saknas är resurser. Om målen ska kunna nås och socialtjänstlagen upprätthållas krävs betydligt mycket större resurser till barn och ungdom.

Vänsterpartiet avvisar alla upphandlingar enligt LOV. För övrigt hänvisar vi till Vänsterpartiets budget.

Särskilt uttalande

Tjänstgörande ordföranden Marie Ljungberg Schött m.fl. (M), tjänstgörande ersättaren Patrik Silverudd (FP), ledamoten Stina Bengtsson (C) och ledamoten Ewa Samuelsson (KD) lämnade följande särskilda uttalande.

Arbetet för att motverka våld i nära relationer och hedersrelaterat våld är fortsatt prioriterat inom Stockholms stad. Fler insatser behövs för att öka medvetenheten i stadens verksamheter och ta fram strategier för att utveckla det förebyggande arbetet.

Arbetet med att utveckla och genomlysa arbetsmiljösituationen för stadens socialarbetare ska fortsätta och måste vara långsiktigt. Idag har socialtjänsten på sina håll utmaningar med en hög personalomsättning och brist på kontinuitet. Det behövs fortsatt analys av vad personalomsättningen beror på. Det är viktigt att frågor som arbetssätt, vidareutbildning och kvalitet i utredningar står i fokus och att alla medarbetare får förutsättningar att utföra ett rättssäkert och professionellt arbete gentemot stadens invånare.

Hemlösheten kommer även i fortsättningen att vara en prioriterad fråga och arbetet med att implementera hemlöshetsstrategin fortsätter. Tidiga insatser för att förhindra och motverka missbruk tillsammans med strategier för att nå unga som är i riskzonen är ett viktigt arbete.

Det är bra att stadens invånare har högt ställda krav på socialtjänsten. De insatser som ges ska vara effektiva, av god kvalitet och ge goda resultat. För att nå målen krävs att alla insatser utvärderas och följs upp. Staden fortsätter arbeta med dessa frågor och det blir ännu viktigare under kommande år.